

ЄВГЕН ХРАПКО – «ХРЕЩЕНИЙ БАТЬКО» БОЙОВИХ МЕДИКІВ ЗСУ

Чи не дивно, що в Україні військова спеціальність «бойовий медик» («парамедик») з'явилася дякуючи людині, яка не мала жодного відношення до медицини? Але війна змушує відповідальних людей шукати, де вони можуть бути найкориснішими. І таку галузь знайшов для себе – і, як виявилось, для багатьох інших – програміст за фахом Євген Храпко.

Євген Вікторович Храпко народився 19 вересня 1984 р. у м. Миколаєві. Після закінчення середньої школи став студентом Миколаївського університету кораблебудування імені адмірала Макарова, де навчався в Навчально-науковому інституті комп'ютерних наук та управління проектами. Закінчивши університет в 2007 р., деякий час працював за спеціальністю «програмне забезпечення автоматизованих систем».

Але, коли в 2014 р. на Сході України почалися бойові дії, Євген зацікавився питаннями тактичної медицини. Перші навички парамедика він отримав у Харкові. Потім освоїв ледь не всі можливі курси в Україні та добровільно взяв участь в Антитерористичній операції, щоб, завдяки своїм навичкам, рятувати бійців. Ризикуючи життям, евакуював людей із самих небезпечних місць.

Згодом навчався на спеціалізованому курсі з тактичної медицини в Литві, пройшов програми підготовки «Combat Medic 68W», «Army Basic Instructor Course», закінчив курси лідерства від Збройних сил США для молодших офіцерів медичної служби (там він був єдиним представником рядового складу).

Коли у 2017 р. був створений найпотужніший в Україні спеціалізований навчальний центр тактичної медицини при навчальному центрі ЗСУ «Десна» (в селищі Десна Чернігівської області), саме Євген Храпко, не маючи ні медичної, ні педагогічної освіти, став ядром центру та його ідейним

натхненником. Завдяки йому почалося системне навчання тактичній медицині в Збройних силах України. Тому його і стали називати «хрещеним батьком» бойових медиків, бо, саме дякуючи йому, в Україні з'явилася ця спеціальність і були введені штатні посади для медичного персоналу без медичної освіти.

З 2021 р. Євген Храпко працював інженером симуляційного центру медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, де його вміння та знання знадобилися для навчання студентів-медиків.

Одночасно в 2021 р. Євген Вікторович став членом команди сертифікованих інструкторів Європейської ради реанімації. Він проводив курси з базових реанімаційних навичок, професійні реанімаційні курси для лікарів та молодшого медичного персоналу.

24 лютого 2022 р., коли почалася повномасштабна війна, Євген Храпко був у службовому відрядженні у Львові. Але вже 25 лютого терміново повернувся до Харкова і відразу пішов до військкомату. Просився на передову, щоби рятувати бійцям життя. Він отримав призначення в 92-гу окрему механізовану бригаду ЗСУ, де став служити інструктором та бойовим медиком.

У Євгена був позивний «Вайт» («Білий»), а близькі люди називали його «Шестиоким» (бо він носив дві пари окулярів – з діоптріями і зверху тактичні).

За три місяця на передовій бойовий медик здійснив понад 100 виїздів на евакуацію. Сотні людей врятував, тисячі навчив.

Євген Храпко загинув 11 червня 2022 р. поблизу с. Українка в Харківській області, коли його автомобіль наїхав на міну під час евакуації поранених бійців з-під «нуля».

Указом Президента України йому було присвоєне звання Героя України (посмертно). Також він посмертно нагороджений орденом «За мужність» III ступеня.

У місті Харкові вулицю Адигейську перейменували на вулицю Євгена Храпка.

Література

1. Кононенко В. Хрещений батько бойових медиків ЗСУ: історія Євгена Храпка, який зберігає життя навіть після смерті / Вероніка Кононенко // Вікна. – 23.09.2023. – URL: <https://vikna.tv/istorii/rozpovidi/hreshhenyj-batko-bojovyh-medykiv-zsu-zberigav-zhyttya-inshyh-ale-svoje-ne-zumiv-istoriya-yevgena-hrapka/> (дата звернення: 23.09.2023).
2. Поліщук О. Боровся за кожне життя, але своє зберегти не зміг. Історія програміста, завдяки якому з'явилась спеціальність бойового медика / Оксана Поліщук // Укр. правда. – 20.09.2022. – URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/09/20/250517/> (дата звернення: 20.09.2023).
3. Про відзначення державними нагородами України : Указ Президента України № 798/2022 від 23 листопада 2022 р. : [орденом «За мужність» III ступеня нагороджено Храпка Євгена Вікторовича, сержанта (посмертно)] // Президент України Володимир Зеленський : офіц. інтернет-представництво. – 23.11.2022. – URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7982022-44961> (дата звернення: 15.12.2022).
4. Про присвоєння Є. Храпку звання Герой України : Указ Президента України № 399/2023 від 8 липня 2023 р. // Президент України Володимир Зеленський : офіц. інтернет-представництво. – 8.07.2023. – URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3992023-47449> (дата звернення: 12.08.2023).

5. «Ти був взірцем для сотень. Ти врятував тисячі». На передовій загинув парамедик Євген Храпко // Новинарня. – 12.06.2022. – URL: <https://novynarnia.com/2022/06/12/evhen-khrapko-bialy/> (дата звернення: 12.06.2023).
6. У Харкові змінили назви 26 вулиць : [у тому числі вул. Адигейська відтепер називається вул. Євгена Храпка] // Харків : офіц. сайт Харківської міської ради, міського голови, виконавчого комітету. – 22.11.2023. – URL: <https://www.city.kharkiv.ua/uk/news/u-kharkovi-zminili-nazvi-26-vulits-55010.html> (дата звернення: 22.11.2023).
7. Федоркова Т. На війні РФ проти України загинув бойовий медик та працівник ХНУ ім. Каразіна [Євген Храпко] / Тетяна Федоркова // Суспільне : Новини. – 13.06.2022. – URL: <https://suspilne.media/249633-na-vijni-rf-proti-ukraini-zaginuvt-bojovij-medik-ta-pracivnik-hnu-im-karazina/> (дата звернення: 13.06.2022).
8. Харченко В. Загинув інженер симуляційного центру медичного факультету Євген Храпко: університет співчуває... / Валерія Харченко // Каразінський університет : Новини. – 13.06.2022. – URL: <https://karazin.ua/news/zahynuv-inzhener-symuliatsiinoho-tsentru-medychnoho-fakultet/> (дата звернення: 13.06.2023).
9. Храпко Євген Вікторович // Вікіпедія. – Востаннє відред. 22.11.2023. – URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Храпко_Євген_Вікторович
10. Цветкова С. «Батько бойових медиків»: чому друзі Євгена Храпка, який загинув на Харківщині, просять для нього вищої нагороди / Софія Цветкова // Суспільне : новини. – 1.02.2023. – URL: <https://suspilne.media/369598-batko-bojovih-medikiv-comu-druzi-evgena-hrapka-akij-zaginuvt-na-harkivsini-vimagaut-dla-nogo-visoi-nagorodi/> (дата звернення: 1.02.2023).